

Traducció

Anàlisi oracional

Etimologia

- Fes la traducció del text següent (dividit en tres seccions), el qual ofereix una versió diferent, aportada per l'historiador Herodot, del que va passar després del rapte d'Hèlena per Paris.

A

Ἐπεὶ ὁ Πάρις τὴν Ἑλένην κλέψας πρὸς τὴν Τροίαν ἤγαγεν, οἱ Ἕλληνες ἐκεῖσε πολλαῖς ναυσὶν ἔπλευσαν. ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν. Ἀφικόμενοι δὲ ἐξέβησαν εἰς γῆν καὶ στρατόπεδον ἐποίησαν. Ἐπειτα δὲ οἱ στρατηγοὶ ἀγγέλους εἰς τὴν πόλιν ἔπεμψαν καὶ μετὰ τούτων τὸν Μενέλαον αὐτόν.

B

Οὗτοι οὖν, ἐπεὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ τείχη, ἤτησαν τὴν Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ἃ ὁ Πάρις ἔλαβεν. Οἱ δὲ Τρῶες τὸν αὐτὸν λόγον τότε τε καὶ ὕστερον εἶπον· "Οὔτε τὴν Ἑλένην οὔτε τὰ χρήματα ἔχομεν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐστίν."

C

Οἱ δὲ Ἕλληνες οὐ πιστεύοντες ἑννέα μὲν ἔτη ἐπολιόρκουν τὴν Τροίαν, τῷ δὲ δεκάτῳ ἔλαβον. Οἱ μέντοι Ἕλληνες οὐχ ἠῦρον τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἤκουσαν. Νῦν οὖν πιστεύσαντες ἀπέπεμψαν τὸν Μενέλαον αὐτόν πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Οὗτος δὲ ἀφικόμενος ἀπέλαβε τὴν Ἑλένην οὐδὲν κακὸν παθοῦσαν καὶ τὰ ἑαυτοῦ χρήματα πάντα.

Notes:

- ἤγαγεν [< ἄγ-αγ-ε-(ν)], 3a sg aor IND [amb l'anomenada 'reduplicació àtica'] del verb ἄγω: *portar, dur* (aquí mi-llor *emportar-se* o *endur-se*)
- ἔπλευσαν (= ἔ-πλευ-σα-ν), del verb πλέω (< πλέϛ-ω)
- ἀφικόμενοι (= ἀπό + ικ-ό-μεν-οι), del verb ἀφικνέομαι (= ἀπό + ικ-νέ-ο-μαι)
- ἐξέβησαν (= ἐκ + ἐ-βη-σα-ν), del verb ἐκβαίνω (< ἐκ + βά-ν-γ-ω)
- εἰσῆλθον (= εἰς + ἔλθ-ο-ν), del verb εἰσέρχομαι (= εἰς + ἐρχ-ο-μαι)
- μέντοι, partícula aseverativa (*certament, en veritat, sens dubte*) o adversativa (*però / no obstant*)
- ἤρπον (= ἔρπ-ο-ν), del verb εὕρίσκω (= εὕρ-ί-σκ-ω)
- ἀπέπεμψαν (= ἀπό + ἐ-πεμπ-σα-ν), del verb ἀποπέμπω (< ἀπό + πέμπ-ω)
- ἀπέλαβε (= ἀπό + ἐ-λαβ-ε), del verb ἀπολαμβάνω (< ἀπό + λα-μ-β-άν-ω)
- παθοῦσαν (= παθοῦσαν < παθ-ό-ντ-γ-α-ν), del verb πάσχω (< πάθ-σκ-ω)

Lèxic (noms propis i gentilicis):

- Αἴγυπτος, Αἰγύπτου, ἡ: Egipte
- Ἑλένη, Ἑλένης, ἡ: Hèlena
- Ἕλληνες, Ἑλλήνων, οἱ: els grecs
- Μενέλαος, -ου, ό: Menelau
- Πάρις, Πάριδος, ό: Paris
- Τροία, -ας, ἡ: Troia
- Τρῶες, Τρώων, οἱ: els troians

- Respon les preguntes següents sobre les tres seccions del text anterior.

- A
- 1 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció *ἐπεὶ*?
 - 2 Quin tipus de PARTicipi és *κλέψας* (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?
 - 3 Quin tipus de nexa coordinatiu és *γάρ*?
 - 4 Quin tipus de construcció hi ha en la frase *ἐβούλοντο γὰρ τῷ Μενελάῳ βοηθεῖν*?
 - 5 Quin tipus de CC és el SPrep *μετὰ τούτων* (CCTemps, CCLloc o CCCompanyia)?
- B
- 6 Quin tipus d'oració subordinada (i amb quin valor) introdueix la conjunció *ἐπεὶ*?
 - 7 Quin tipus d'oració subordinada introdueix el terme *ἃ*?
 - 8 Quin tipus de nexes coordinatius són *οὔτε ... οὔτε ...*?
- C
- 9 Quin tipus de nexa coordinatiu és *οὖν*?
 - 10 Quin tipus de PARTicipis són *πιστεύοντες, πιστεύσαντες, ἀφικόμενος* i *παθοῦσαν* (APOSitiu, ATRibutiu, PREDicatiu o GENitiu ABSolut)?

- Escribeu a l'espai en blanc de cada frase la conjunció o locució conjuntiva subordinant temporal que hi convé, escollint-la d'entre les següents:

ἐπεὶ, ἐφ' οὗ, ὅταν, ὅτε, πρὶν,

Οἱ Ἀθηναῖοι πολῖται αἰεὶ ἐβουλευόντο _____ ψηφίζεσθαι.

Els ciutadans atenesos sempre deliberaven abans de votar.

Οὐδεὶς ἔτι ἀδικεῖ τοὺς ξένους _____ ὁ Προκρούστης ἀπέθανε.

Ningú ja no és injust amb els estrangers des que Procrustes va morir.

Τάφος δὲ ποῖον μὲ δέξεται, _____ θάνω; [θάνω, 1a sg pres SUBJ de θνήσκω]

Quina mena de sepulcre m'acollirà, quan mori?

_____ πάντες συνήλθον, ἐκαθέζοντο· _____ δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν μέσαι ἦσαν νύκτες.

Quan tots es van reunir, van seure; quan passava això era gairebé mitja nit.

- D'acord amb l'exemple, escriu dues paraules en grec a partir de l'arrel de les quals s'hagin derivat les següents paraules compostes.

odontologia	ὀδούς, ὀδόντος, ὅ	λόγος, λόγου, ὅ
acrobàcia / acrobacia		
bustrofèdic / bustrofédico		
cacofonia / cacofonía		
cleptomania / cleptomanía		
crematologia / crematología		
Crisòstom / Crisóstomo		
epopeia / epopeya		
estilobat, o estilòbat, o estilòbata / estilóbato		
hipèrbaton / hipérbaton		
oligopoli / oligopolio		
opistòdom / opistódomo		
palimpsest / palimpsesto		
peristil / peristilo		
poliorcètica / poliorcética		
tríglif / triglifo		

- D'acord amb l'exemple, completa les caselles buïdes de la taula
 - distribuint en la primera columna els següents termes, a partir dels quals s'ha derivat la primera arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna:

δαίμων, δῆμος, ἵππος, ~~καίνος~~, καινός, κενός, κοινός, λείπω, λίπος, λυπή, ὑπό

- escrivint en la segona columna una paraula en grec a partir de la qual s'hagi derivat la segona arrel present en les paraules compostes en català i castellà de la primera columna

cenogènesi / cenogénesis	καινός	γένεσις
cenobi / cenobio		
cenotafi / cenotafio		
cenozoic / cenozoico		
hipogeu / hipogeo		
hipòdrom / hipódromo		
demagògia / demagogia		
demonologia / demonología		
lipotímia / lipotimia		
lipomania / lipomanía		
lipòlisi / lipólisis		